

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 200 lei
Pentru străinătate 500 lei
Anunțuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare în fie-care zi de lucru

D-l Ion Brătianu se simte obosit și ar avea nevoie de-o cură mai îndelungată.

Țara se simte și ea istovită și leacul este în demisiunea guvernului Brătianu.

Două cauze cu acelaș efect!...

Un mare doliu al țării

— Moartea generalului C. Cristescu. —

O veste dureroasă ni anunță moartea generalului Constantin Cristescu, șeful Marelui Stat-Major. General de corp de armată, defunctul a fost una din figurile glorioase ale războiului și cel mai priceput ofițer de Stat-Major al armatei noastre. Pierderea lui lasă un gol care nu știu cum va putea fi umplut — atât de strălucite calități a avut generalul Cristescu.

Armata pierde în generalul Cristescu nu numai pe unul din cei mai glorioși ai ei comandanți, dar un ofițer de Stat-Major a cărui reputație a trecut de mult granițele noastre — iar țara încearcă astăzi doliul după unul din cei mai distinși ai ei fii.

Munca încordată și îmbelșugată în roade a generalului Cristescu este, într-adevăr, un monument nepieritor pentru omul, care n'a căutat niciodată să o etaleze în jurul numelui lui. Om de muncă pozitivă, a primit cu sânge rece și fără protestare, unele trecătoare mahniri — conștiu de serviciile neprețuite aduse țării sale.

Marea operă a acestui geniu militar este pregătirea ofensivei armatei române dela Mărășești, în Iulie 1917. Singur și-a făcut planul ofensivei, luându-și întreaga răspundere — complectând unități necesare, și a învins.

Laurii marelui bătălii lui i se cuvin și distincțiunea cu „Mihai Viteazul“ a însemnat-o pe pieptul lui, ca o recunoaștere a victoriei pregătite de el.

După război, generalul Cristescu a trecut în fruntea Marelui Stat-Major pentru a pregăti reorganizarea nouă a armatei române. Boala îl surprinde în plină muncă și-l repune înainte de-a-și vedea realizată reforma.

În veci, fie-i amintirea!

Bibliografie.

Născut la 2 Decembrie 1866, a intrat în școala militară de artilerie la 1 Iulie 1885, absolvând cu succes extraordinar. La 1 Iulie 1887, sublocotenent, locot. la 1890, căpitan la 1894, maior la 10 Maiu 1902, locot. col. la 10 Maiu 1907, colonel 14 Martie 1910, general de brigadă 14 Martie 1914, general de divizie 1 Aprilie 1917 și general de corp de armată — ultimul — la 28 Oct. 1918.

Generalul Cristescu a făcut studiul strălucite în țară și în străinătate: școala de ofițeri, secția armelor speciale, școala politehnică din Paris, școala de

aplicație, geniu și artilerie din Fontainebleau, școala superioară de război din Paris etc.

A fost profesor la școala superioară de război din București, unde a predat cursurile de campanie modernă și tactică generală.

La 1 Aprilie 1912, generalul Cristescu a fost numit sub-șef al Marelui Stat Major al Armatei, funcțiune în care stă până la 15 August 1916, când România a intrat în război.

În timpul campaniei din 1916—1918, el a comandat grupul apărării Dunării și Armata de Nord. Este numit, grație excepționalei sale capacități militare, sub-șef al Marelui Cartier General, devenind apoi comandantul Armatei I-a.

În tot acest timp, Generalul Cristescu a condus marile unități cu o destoinicie perfectă, dovedind pe front sângele rece și prevederea marilor eroi.

Trupul defunctului erou a fost depus — din ordinul Regelui — la Biserica-Albă.

Înmormântarea se va face mâine, Vineri, cu funeralii naționale, la cimitirul Belu.

Declarația partidelor opoziției aliate

citită ieri la Cameră.

D. Pantelimon Halippa citește următoarea declarație, în numele partidelor opoziției aliate:

DECLARAȚIE

Partidul național român și partidul țărănesc susținând întru toate declarațiile anterioare, continuă a nu recunoaște legalitatea acestor adunări eșite din lovitură de stat, fraudă și teroare.

Declară din nou de drept nule hotărârile votate de aceste adunări.

Partidele aliate constată cu adâncă mâhnire că guvernul actual, politicește complet izolat și lipsit de autoritatea morală și politică, își continuă activitatea sa dezastruoasă pentru țară, fiind susținut exclusiv de baionetele miilor de soldați și de voturile deputaților numiți de guvern.

Mai mult. Guvernul intenționează să alcătuiască prin aceste adunări, legi importante cari ar putea — fiind impuse țării prin forța puterii executive — să vițieze întreaga dezvoltare a vieții de stat.

În fața acestei temerare încercări, partidele aliate se prezintă în această incintă pentru ca — uzând de toate mijloacele pe cari le vor găsi utile — să oprească acțiunea nefastă de legiferare a adunării. În special, ele înțeleg să împiedice orice încercări de legiferare, care ar fi în legătură cu așa zisa Constituțiune a partidului liberal.

Comemorarea dela Băsești

Discursul festiv al d-lui dr. Valeriu Branice.

— Urmare. —

Tineretea lui Gh. Pop.

Fără de a cunoaște factorii suferinței care au determinat formarea politică națională a lui Pop de Băsești, nu vom putea creta niciodată o iconă aproximativ adevărată despre ce a făcut, simțit și gândit.

Cutremurul European al anilor 1848—49 l'a găsit pe tânărul Gh. Pop de Băsești în frageda vârstă de 13—14 ani, când sufletul este mai susceptibil și fantazia mai vivace. Era firesc, ca să fie cuprins de mirajul evenimentelor Europene, a căror repercusiune în Ungaria a fost 15 Martie, concretizată în acele legi „pașoptiste“, a căror sancționare s'a stors la 11 Aprilie dela nepuținătorul împărat, al cărui singur moment lucid în acest un cutremurător de lume, a fost renunțarea lui la tron spre a face loc unui tânăr mai destoinic și conștient.

Gh. Pop de Băsești era încă prea tânăr pentru a lua parte activă la evenimentele ce se precipitau vertiginos, dar destul de conștient pentru a însoți cu toată căldura sufletului său juvenil, lupta dusă de maghiari împreună cu românii pentru constituționalism, egalitate cetățenească, responsabilitate ministerială, libertatea presei și toate celelalte revendicațiuni democratice. Iar când a năvălit Muscalul în ajutorul autocratului înăbușind lupta ideală și restabilind cel mai reacționar regim absolutist, era firesc ca toată simbatia tânărului să fie pe partea celor ce sufereau cu mîile prin temniți, ori mureau în spânzurați și toată ura lui să se concentreze împotriva „neamțului“ perfid, care a răspălit credința românului ardelen cu ceceea a pedepsit pe unghurul resculat.

Toate aceste momente trebuie să le pătrundem ca să înțelegem pentru ce a salutat cu căldură Gh. Pop de Băsești la 1860 zorile restabilirii Constituțiunii, grăbind a intra în serviciul

autonom al județului său, ocupând ca „Nobile Officium“, mai întâi postul de judecător și administrator cercual și mai târziu de consilier la Epitropia județeană a orfanilor, până când la anul 1872 din încrederea nu numai a românilor ci și a maghiarilor a fost ales deputat Cehul-Silvaniei, reprezentând acest cerc fără întrerupere trei cicliuri parlamentare (1872—75, 1875—78 și 1878—81) în Camera din Budapesta.

Evenimentele după 1848.

Dela 1848—49 până la intrarea pe arena parlamentară a lui Pop de Băsești s'au petrecut mari evenimente, cari au provocat adânci schimbări: Moldova și Muntenia s'au unit sub protecția nobilei Franțe și primul Domn al Principatelor unite întindea mâna sa protectoare asupra expatriaților unghuri refugiați în Principate. Absolutismul inaugurat la Viena a dat greș. Măndru împărat, care la început visa o mare monarhie centralistă întemeiată pe un fel de autonomie națională, a revenit la restabilirea autonomiilor istorice, adaptate, bine înțelese, ideii centraliste, iar după catastrofa suferită pe câmpurile boheme — când Bismark îndemna pe noul Principe al Țărilor unite să alimenteze Dacoromanismul în Ardeal — a fost silit împăratul să primească ramura de maslin oferită de Francisc Deák, să se împace cu unghurii, încercând a opri procesul evident de descompunere al monarhiei prin Constituția dualistă, având la bază dincoace de Leitha supremația maghiară și dincolo cea germană, ștergând deodată cu buretele toate concesionile făcute „credincioaselor“ sale popoare în anul 60, iar ca simbol al ispășirii față de maghiari, a chemat pe primul-ministru al Cabinetului unghur, pe acelaș Iuliu Andrásy, a cărui sentință de moarte prin furcă a confirmat-o la 1850, și nu l'a spânzurat atunci, numai pentru că nu a putut pune mâna pe el.

Era o tranșacție nenorocită care nu putea dăinui, dacă nu-i urma altă catastrofă: înfrângerea nobilei Franțe la Sedan și pacea dela Frankfurt, prin care s'a imprimat Europei timbrul prepotenței prusiace, în jurul căreia s'a încheiat marea imperiu german.

Framântările politice în Ardeal.

Sufletul curat alui Pop de Băsești, în care trăiau încă vii ideile generoase ale anului 1848 nu se putea împăca cu această dureroasă întorsătură și singura grupare politică din țară, de care se simțea atras, era acel mic grup de idealisti, cari au păstrat încă neatins în sufletul lor tradițiile nefalsificate ale anului 1848, era așa zisul grup „48-ist“ (care a luat ulterior numele de „independist“) alui Daniel Iranyi și soții, dușmani neîmpăcați ai tranșacției lui Deak cu urgisitul de împărat și doritori pe aceea vreme a ajunge la o înțelegere cu celelalte popoare ale țării, spre a asigura deplina independență a Ungariei și prin urmare desfacerea de legăturile fatale cu Austria. Memorabil va rămânea proiectul de lege — neprezentat parlamentului — elaborat la 1870 de grupul lui Iranyi dimpreună cu fericiii Alexandru Mocsonyi, Svetozar Miletić și Iosif Hodosiu — pentru soluționarea chestiunii de naționalități, proiect, al cărui articol prim stabilește că în Ungaria există următoarele națiuni istorice și indigene: maghiari, români, sârbi, slovaci, ruteni și germani, declarate egale în fața legii.

Rezervându-și dreptul de a proceda solidar în chestiile românești cu ceilalți deputați români din cameră, înrolați în diferite partide, s'a alăturat Pop de Băsești partidul „48-ist“ devenit „independist“, ales fiind chiar vicepreședinte al partidului, până la 1879, când infectându-se și acest partid de curentul dominant șovinist, a părăsit Pop de Băsești pentru totdeauna partidul independist, în care îl duse convingerea politică a solidarității de interese a maghiarilor și românilor. (Va urma)

Opoziție și guvern față de „Situația lamentabilă a țării”

Guvernul Brătianu se grăbește a trece legile speciale de exploatare a nevoilor țării. La Cameră, a depus proiectul de lege pentru înființarea „Credinței Industriale”. Este una din legile cari trebuie votate — după părerea d-lui Vintilă Brătianu, care își închipuie că țara va primi și de-acum înainte, orice afacere liberală.

Mentalitatea liberalilor se vede de-altel din toate actele lor. Își închipuie că pot face ce vor, cu sprințul baionetei și că în viitor se vor respecta legile lor de față în averea publică, după ce au trecut prin Parlamentul urnelor furate.

Așa se explică și vociferările pline de ură în momentul când s'a cedit, eri, la Cameră, declarația partidelor de Opoziție aliate, prin care se declară nulă toată legislația liberală.

D-l Vintilă Brătianu nu s'a putut reține — a crezut că poate ascunde situația ridicolă a guvernului, afirmând că Opoziția da încă odată dovadă că nu-și dă seama de greutatea în care se află țara.

La aceasta, d-l Iuliu Maniu, în aplauzele Opoziției, a replicat:

— Guvernul ar trebui, dar nu-și dă seama de situația lamentabilă în care se află țara...

Iată adevărul situației. Guvernul incapabil de azi a făcut dovada, pentru oricine, că nu poate rezolva problemele vitale ale organizării țării. Și, el cel dintâi ar trebui să-și dea seama de nenorocirile pe cari le-a abătut asupra ei.

Ori, ministrul de finanțe vroia erii să intervertească lucrurile. A fost, însă, pus imediat în situația de a vedea că vremea bravadelor a trecut.

Legea chirilor

Incidentul de ieri dela Cameră.

În ședința de ieri a Camerei, de față fiind d-l ministru al Justiției și ministrul Mărzescu, deputatul Iașilor d-l Iamandi a făcut, în aplauzele Opoziției, un aspru rechizitoriu al legii chirilor, pe care o consideră antidemocratică.

Ministrii tac și înghit. D-l Mărzescu zimbește pe furis. Un mameluc, deputatul Dănescu (veșnic agitat, fără să știe niciodată ce spune) întrerupe:

— Asta este demagogie țărănistă. D-l V. Iamandi: Aprecierile d-tale îmi sunt indiferente.

Eu îmi fac datoria. N'am votat proiectul, nu l'am aprobat și l'am combătut.

D-l Iamandi orată că datorită noii legi a chirilor, evacuările s'au înmulțit enorm; că imobilele rămase libere sunt inaccesibile cetățenilor cu venituri fixe și sunt speculate neomenos.

Sporirea chirilor la prăvălii a contribuit la scumpetea traiului, căci tot contribuabilii plătesc și acest spor de chirie.

Legea chirilor dovedește o tendință de reacționarism, care este în interdicție cu principiile partidului liberal.

Cere abrogarea imediată a legii chirilor și alcătuirea alteia care să corespundă nevoilor de astăzi ale traiului celor mulți.

Ministrul Justiției nu răspunde, dar este palid și furios.

Conflictul anglo-rus

Guvernul englez a adresat guvernului sovietic o notă energetică în care se protestează în contra confiscării unor vase de pescari, în contra arestării pescarilor și altor abuzuri ale guvernului sovietic. Nu este exclusă ruperea raporturilor anglo-ruse.

Adunarea dela Craiova

În darea de seară pe care ziarele din București au publicat-o asupra întrunirii din Craiova, s'a omis unele cuvântări sau nu s'au reprodus exact declarațiile oratorilor.

Dăm aci un rezumat asupra cuvântărilor d-lor Gr. Filipescu, Alex. Carianopol, Caius Brediceanu și N. Murgășeanu.

D. Gr. Filipescu face bilanțul campaniei Partidului național și arată rezultatele frumoase obținute de pe urma acestei campanii. Scoate în relief meritele lui Take Ionescu, singurul care a determinat curentul pentru intrarea în acțiune alături de marii noștri aliați și cari ne-a dat România mărta de azi. Guvernul este ca și căzut, că nenumeratele crize, grevele și neîncrederea ce ne-o arată străinătatea sunt simptome evidente ale slăbiciunii lui. Prin cineva va fi înlocuit? Problema mare ce se pune Regelui, care nu știe niciodată pe cine să cheme la guvern când pleacă liberalii, dar știe să cheme pe liberalii, când pleacă ori care alt guvern. Monarhia este tolerată și îngăduită când monarhul știe să planeze deasupra capetelor de partid și Regele trebuie să meargă pe calea dreaptă a democrației.

D. Alex. Carianopol spune că liberalii când au venit la putere au găsit calea foarte netedă și nu trebuia să facă de cât administrație internă, căci problema externă fusese rezolvată de genul mare a lui Take Ionescu. Problema financiară o rezolvase Titulescu, cea agrară fusese de asemenea rezolvată de Take Ionescu și Brătianu la Iași. Ei bine, acest partid n'a vrut să facă nici reforma administrativă, ci dimpotrivă a dus țara la dezastru, tolerând speculațiile, falsificând alegerile și încurajând hoțiile.

D. Caius Brediceanu arată actele mari săvârșite înainte de război de Take Ionescu, Filipescu și altele de trădare și de slugărnice față de monarhia austro-ungară, acte cari le impută partidului liberal în acea epocă.

Vorbind de tratativele de după război dela Paris, arată cum d. Brătianu în loc să facă apel la genul neamului Take Ionescu, care se găsea atunci acolo și care prin legăturile și influența de care se bucura putea să fie de mare folos țării din interese de partid, a sacrificat țara, mutilând hotarele Banatului.

D. N. Murgășeanu: Sunt momente când sufletele se înalță și trec asupra patimelor, așa sunt momentele de azi când frunții de peste munți cari s'au sacrificat din generații în generații, pentru binele și fericirea neamului, vin să ne aducă cuvântul îmbărbător și o perspectivă de libertate constituțională cum nu s'a mai văzut în România. Ridicându-se deasupra patimelor, să ne grupăm în jurul steagului purtat de acești apostoli, căci vorbesc de principii din idei formulate în linii lapidare, iar nu din venire la putere, fie cum și fie cât.

Trebuie să facem ca tronul să facă teze cu un ceas înalțat, împunând cu formula „prin noi înși-ne”, care în realitate este „pentru noi înși-ne”.

Atragem cu această ocazie atenția organelor noastre polițienești asupra căsii cu nr. 13 din str. I. Văcărescu, unde o bandă sistematic organizată ademenește pe acei creduli și-și jefue, în sensul cel mai strict al cuvântului, de toți banii cei ai asupra lor.

Înstreținerea obiectelor descoperite în Cienad. Intr-o corespondență recentă v'am scris despre importanțele descoperirii istorico-archeologice, făcute la Cienad de către custodele muzeului din localitate, d. G. Postelnicu. Am amintit cu această ocaziune, că preotul rom-cat de acolo a folosit mai multe pietre cu inscripții latine în repararea unui zid în fața parohiei. Acum s'au mai făcut și alte descoperiri neplăcute în această chestiune. La d-na Nagy Gyula din str. Trei August nr. 24 s'au găsit înmagazinate o sumedenie de obiecte din era preistorică, din epoca neolitică și de bronz. S'au găsit: urne, fragmente de frescă, capituluri romane — toate înstreținute din cele găsite la Cienad.

Custodele muzeului, d. Gh. Postelnicu cercetează cum au ajuns aceste obiecte în str. Trei August.

In ajunul Congresului U.F.V.R.

Dela despărțământul județean al Uniunii Foștilor Voluntari Români.

Comitetul acestui despărțământ județean este informat de către Comitetul Central că Alteța Sa Regală Principele Moștenitor Carol a binevoit a primi prezidenția de onoare oferită de Comitetul Central al Uniunii, prin urmare Alteța Sa Regală va prezida spre marea bucurie și mângâiere a foștilor voluntari prima adunare generală a Uniunii în ziua de 27 Mai.

Având în vedere importanța pe care o are această Uniune care își recrutează membrii ei dintre cei mai buni fii ai Ardealului cari în momentele cele mai grele pe cari le trăia România pe la sfârșitul anului 1916 și pe la începutul și mijlocul anului 1917 au știut să dea dovadă de cea mai mare abnegațiune, de cel mai larg spirit de jertfă, cerând cu toții sus și tare dela guvernul rusesc și dela cel românesc ca să le permită a părăsi captivitatea rusească și a putea alergera de bunăvoie sub steagurile armatei române pe care de mult o așteptau, o doreau spre a lupta în rândurile ei acolo unde îl chema glasul neamului, ca apoi să se reîntoarcă victorioși la vetrele pe cari le-au părăsit.

Evenimentele cari se petreceau în Rusia pe la anul 1917 nu-i descurajează pe acești neînfricoșii luptători, din contră îl întărește și mai mult sufletele ei nu descurajează în ciuda tuturor piedecilor opusă de oficialitatea rusească spre a împiedeca plecarea din Rusia a acestor bravi. Ei nu stau cu brațele încrucișate, nu-și pierd speranța într'un viitor mai bun, cred în apropiata desrobire a Ardealului și în Unirea tuturor românilor. Și crezul lor îl trimite tuturor reprezentanților statelor aliate și neutre, cari reprezentanți se aflau la Moscova.

Voluntarii ardeleni conștii de chemarea lor, lansează acel manifest istoric în timpurile acelea grozave pentru întreg neamul românesc, în cari bărbajii politici ardeleni rămași acasă, fac declarații de loialitate către stăpânirea maghiară, declarații stoarse prin forța baionetelor.

Iată ce zice între altele acest manifest istoric plămădit în Darnița lângă Kiev la 13 (26) Aprilie 1917: „Astăzi, când noi Românii — ca și celelalte neamuri subjugate — ne-am convins definitiv, că nouă, ca români nu ne mai e posibilă existența în cadrele statului austro-ungar, noi cari în limbă, în cultură, în structură socială și în întreaga ființă noastră etnică și politică formăm un trup unic și nedespărțit cu toate celelalte părți constitutive ale națiunii române, cerem cu voință neștirmită încorporarea noastră la România liberă, pentru a forma împreună cu ea un singur stat național românesc, pe care îl vom zidi pe bazele celei mai înalțate democrații. Pentru acest ideal ne punem în cumpănă tot ce avem, viața și averea noastră, femeile și copiii noștri, viața și fericirea urmașilor noștri. Și nu ne vom opri, până ce nu vom învinge, ori vom pieri”.

Azi, acei voluntari, cari au rămas în viață constituindu-se într-o Uniune aprobată de guvern, își vor ține întâia adunare generală în Arad la 27 Mai a. c.

Dat fiind împrejurările de încertitudine cu astfel de ocazii foarte grele, comitetul acestui despărțământ județean face un călduros apel către toate familiile române cu sentimente nobile, cari știu aprecia rolul acestei reuniuni, să binevoiască a le veni într'ajutor acelor fii cari în timpurile grele n'au existat un moment de a se înrola benevol la luptă, ca cu sacrificiul vieții lor să câștige în niștea de azi a cetățenilor României Mari, oferindu-le un adăpost pe zilele de 27, 28 Maiu. Acele familii generoase cari doresc a răspunde la apelul nostru, le rugăm să binevoiască a-și trimite adresa pe o carte poștală indicând numărul voluntarilor (ofițerii) pe cari li pot adăposti pe adresa: Ioan Câmpian, prim-notar la primăria din Arad.

Comitetul despărțământului județean, Arad.

Abonamente la Gazeta Transilvaniei se pot face ori și când timp mai îndelungat sau în mare.

Serata artistică a clubului sportiv C. F. R. Brașov

În seara de 6 Mai a. c. în fața unui public select și numeros, a avut loc în saloanele „Redutei”, serata artistică a Clubului sportiv C. F. R. dată cu concursul funcționarilor Regionalei C. F. R. Brașov.

Programul a fost cât se poate de bine alcătuit, iar executarea lui a întrecut orice așteptare.

Un cor mixt, puternic compus din 80 persoane pus sub bagheta profesorului G. Constanțiu, a executat cu o precizie și fineță uluitoare „Floarea mea” de Kücken, „Peste deal” de Vidu (cor mixt și solo) și „Mândruțo de demult” de G. Dima.

Toate bucățile au stârnit aplauze furtunoase așa că au trebuit bisate. Acest cor de cefești — unicul în toată Țara românească — așa cum s'a produs în seara de 6 Mai, poate sta în fața ori căru public și ori și unde.

D-șoara Pia Despina Igrișeanu elevă a Conservatorului din București a acompaniat la pian de d-l prof. G. Constanțiu a cântat aria mare din Hamlet de Ambroise Thomas; aria din Figaro de Mozart, Donza, donza de Durante și cântece românești.

O voce de alt duloasă și timbrată care a stârnit admirația și aplauzele întregului auditor. Viitorul îi rezervă o situație frumoasă în rândurile artistelor României Mari. Companiamentul cât se poate de corect.

În partea a doua a programului s'a jucat piesa în două acte a nemuritorului Caragiale: „O noapte furtunoasă”. Rolurile au fost susținute exclusiv de cefești iar interpretarea lor a fost atât de reușită, încât într'adevăr nu-ți venea a crede că piesa a fost jucată de diletanți. Onoare lor!

Partea finală a seratei s'a terminat cu dansuri naționale executate în mod cât se poate de frumos.

Cu această ocazie trebuie să amintim că succesul acestei serate se datorește în primul rând d-lui Vasile Stupariu, Șeful Serviciului Mișcării, care a dovedit că, pe lângă aptitudinile dânsului ca șef la Regionala C. F. R. la Brașov, mai posedă și alte calități mari, cari s-au relevat cu ocazia succesului acestei serate. În al doilea rând succesul se datorește d-lui profesor G. Constanțiu dela Liceul real, care n-a pregetat nici un minut și răpindu-și timpul liber, ne-a arătat că, cu voință, se poate face un cor, cu care ne putem mândri în fața oricărui public și ori și unde în România-Mare.

După terminarea programului drăgă lașele d-șoare cefeșiste și neceferiste au dansat până în zori în acordurile orchestrei Regimentului Vânătorilor de Munte. A fost o serată, care nu o vom uita niciodată.

Congresul Ligii Culturale.

În zilele de 27 și 28 Mai a. c., va avea loc la Galați, congresul anual al Ligii Culturale, care va fi urmat de o excursie pe Dunăre — până la Vâlcov — în zilele de 29, 30 și 31 Maiu.

Au fost invitați a lua parte la debaterile Congresului, alături de delegații Secțiunilor Ligii Culturale din Țară, și delegații următoarelor Asociații culturale: Asociația Transilvană, Sibiu; Soc. Macedo-Română și Centrala Caselor Naționale, în vederea unei colaborări culturale mai intime, pe baze comune, a acestor Societăți, dat fiind scopul lor atât de apropiat. Asemeni delegații au fost invitați și la excursia ce urmează, excursie la care pot participa 200 persoane maximum.

Știri din Banat

Timișoara, 6 Maiu 1923.

Cafenelele speculante în fața justiției. Comisia de speculă s'a ocupat azi de cazul cafenelelor care anul trecut urcaseră fără de veste prețurile cafelei negre și a cafelei cu lapte dela 3—4 lei la 5—6 lei. Din partea cafenelei Palace s'a prezentat conducătorul Maitre Jean și din partea cafenelei Lloyd proprietarul Bela Kemécy. În urma apărării făcută de d-l avocat S. Matei, ambii s'au fust scoși de sub acuza de a fi făcut speculă.

Cai din Banat pentru Anglia. În Timișoara se găsește de două zile o comisie din Galați, condusă de d. colonel Diamandescu, având ca scop cumpărarea de cai pentru Anglia. În acest scop comisia are zice-se permis dela minister.

Jocuri de hazard. Plat, polițist G. Degan fiind însărcinat cu facerea de rază a intrat azi noapte la cafenea Royal, unde a găsit mai mulți indivizi jucând jocuri de hazard. Banii au fost confiscati, iar cei prezenți luați pe listă și înalțati prefecturii de poliție.

ULTIMA ORA

Zvon de demisia guvernului

Rezolvarea crizei se amână până după închiderea Parlamentului.

Astăzi s'a răspândit în Braşov şi la Cluj zvonul că criza de guvern s'a declarat şi că ministrul de interne a demisionat.

Controlând ştirile la Bucureşti, corespondentul nostru special ni-a dat următoarele amănunte:

— Criza de guvern nu s'a declarat încă. Chiar dacă ministrul de interne va demisiona, interimatul acestui minister va fi luat de d-l Ion Brătianu, care şi-a manifestat hotărârea ca să nu facă nici o remaniere înainte de închiderea Parlamentului.

Parlamentul, se afirmă, — cu toate că „Viitorul“ anunţă o serie lungă de legi ce urmează să fie votate, — cel mai târziu la 1 Iunie.

După această dată se va proceda la remanierea ministerială. Rămâne să se vadă dacă până atunci va putea cădea de acord d-l Brătianu cu d-l Al. Constantinescu.

Adunarea dela Braşov

— Cuvântul unui meseriaş —

La adunarea publică a Partidului naţional ţinută Duminică în Braşov a vorbit şi d-l Tonjea, meseriaş. D-sa în numele meseriaşilor, a salutat lupta idealistă şi democratică pe care o duce Partidul naţional, precizând că dela actualul guvern nu se poate aştepta nimic bun nici pentru meseriaşi.

Acest guvern — a zis d-l Tonjea — este mai rău decât cel unguresc. De pildă, canoace în Braşov un meseriaş, care a fost ajutat, ca român, de guvernul unguresc. Aş vrea să ştiu pe meseriaşul ajutat de guvernul liberal?

În loc de ajutorarea meseriilor şi micile industrii, guvernul liberal de azi încurajează desfrâul şi specula. Chiar când e vorba de ajutorare, guvernul a găsit cu cale să ajute orfanii streini de neamul nostru (200 orfani armeni, duşi cu vaporul „Impăratul Traian“ dela Constantinopol, instalaţi într-o comună de lângă Iaşi) pe când orfanii români mor de foame şi sunt părăsiţi.

Nu va trece mult, şi orfanii streini — crescuţi la noi — vor deveni patrioţi cu cari se laudă liberalii şi azi, băntându-se în piept că sunt mai români ca noi ardelenii, „cari suntem taxeţi ca bolşevicii şi trădători“.

Chiar mie la Galaţi mi s'a întâmplat ca un venetic, azi cetăţean român, să-mi conteste dreptul. I-am răspuns: — cetăţean poţi deveni, dar român nu!..

Oare Racovski, faimosul cetăţean român, n'a fost crescut din banii statului şi din sudoarea ţăranului nostru?..

Nu aşă trebuesc crescuţi cetăţenii români-Mari.

Partidul naţional român este acela care ni asigură şi nouă meseriaşilor un viitor mai bun. El înţelege durerile şi nevoile ţărel. Credincios voiu rămâne acestui partid şi toţi meseriaşii trebuie să sprijine pe adevăraţii conducători ai neamului nostru, cari stau în fruntea Partidului naţional român.

Înfruntarea Voluntarilor din judeţul Braşov

Prima următoarele literaturi:]

Stimate d-le Redactor!

Vă rog să anunţaţi, că Zărneştii nu participă la constituirea desp. Braşov al Uniunii Voluntarilor români, fiind plasa Zărneştilor deja constituită separat, fiind despărţământul acesta cu vechime de 4 ani, primul nucleu de organizare a voluntarilor, cu 160 membri, cu avere de 15.000 Lei, cu activitate economică, culturală, înfiinţând o cooperativă, o sală de lectură, aducând alimente pentru membrii etc.

Cel mult despărţământul Zărneşti va lua parte la formarea unei centrale regionale a Uniunii Voluntarilor în Braşov, care ar fi de dorit să se înfiinţeze şi pentru care desp. Zărneşti va insista la Congresul din Arad.

Zărneşti, 8 Maiu 1923.

Dr. P. Nistor,

preşed. desp. Zărneşti.

Situaţia

Ziarul „Presa“ află din cercurile oficiale că d-l Ion Brătianu, preşedintele Consiliului, se simte bolnav şi obosit şi ar avea nevoie de-o cură mai îndelungată.

Nici primul ministru, nici ministrul de Domentii nu s'au prezentat ieri la Camera sau Senat.

Se zice că d-l Constantinescu nu va veni în Parlament mai înainte de a fi aranjat, cum vrea d-sa, rezolvarea crizei din guvern.

În momentul în care criza din guvern ameninţa situaţia întregului cabinet Brătianu, „Viitorul“ anunţă că Parlamentul urnalur furate are să voteze 9 proiecte de legi de cea mai mare importanţă. Inconştienţi!..

Plăţile externe

Ministrul J. Th. Florescu a depus următorul proiect de lege privitor la acordarea unui termen de graţie în obligaţiunile în monedă cu valută superioară:

În obligaţiunile de orice fel contractate în monedă, astăzi cu valută superioară leului, judecătorul apreciind solvabilitatea sau în caz de îndoială fixând garanţiile debitorului, va putea acorda un termen de plată, care să nu treacă de 3 luni de zile.

Garanţiile pot fi depuse, fie în numerar, fie în efecte, acţiuni ori ipoteci.

Termenele de graţie se pot cere, fie pe cale de apărare, fie pe cale de contestaţiune la executare sau la măsurile asigurătoare.

Orice dispoziţiuni contrarii din legile civile şi comerciale sunt şi rămân abrogate.

Dispoziţiunile acestei legi vor putea fi suprimate în urma unui decret regal dat pe baza unui jurnal al consiliului de miniştri.

Către colegii corpului didactic primar din Treiscaune.

În toate judeţele României, învăţătorii sunt legaţi într-o asociaţie cu scop bine ştiut şi care are importanţă tot aşa de mare ca însăşi misiunea învăţătorimii. În Treiscaune, parecă nu există asemenea asociaţie.

Trebuie să arăt avantajile ei?

Tot ce s'a făcut până acum pentru ridicarea morală şi — zice-se — materială a învăţătorului şi a şcolii primare se datoreşte exclusiv acestor asociaţii, care au susţinut pe cea dela centru, în iniţiativele sale laudabile.

Nu mai asociaţiile profesionale, solide, ridică o clasă de muncitori, stăpână pe drepturi legitime, deasupra tuturor murdăriilor politice şi interesate.

Apelez, dar, la colegii din acest judeţ a se gândi serios mai ales la viitorul şcolii noastre româneşti şi a corespunde cu mine despre felul cum ne-am putea aduna pentru a pune baze solide acestei asociaţii.

Aştept adeziunile colegilor cari mă înjeleg.

Belini, 25 Aprilie 1923.

C. Dediu, învăţător.

INFORMAȚIUNI

D-nii membrii ai comitetului local şi ai biroului comitetului judeţean al Partidului naţional sunt invitaţi a participa la şedinţa ce se va ţine mâine seară în localul dela Gewerbeverein orele obişnuite. — 10 Mai, 1923. Preş. dr. P. Debu.

Recursul la Casaşa făcut de d-nii Schina, Dinulescu şi Constantinescu s'a amânat în continuare pentru Luni 14 Mai.

Eri dim. funcţionarii grevişti, şi negrevişti s'au adunat într-o adunare în sala Tomis din Bucureşti. Ei au votat o moţiune prin care cer: eliberarea celor arestaţi pe urma grevei funcţionarilor publici şi neurmărirea greviştilor; modificarea statutului depus în Parlament de guvern; îmbunătăţirea stărei funcţionarilor prin măsuri împotriva sinecuriştilor, speculei şi prin impozite asupra averilor îmbogăţirilor de războiu.

Deşi universitatea din Cluj s'a redeschis, studenţii continuă totuşi să se abţină dela cursuri afară de facultatea de medicină, unde au venit 30—40 studenţi.

Probabil că senatul universitar va propune ministerului închiderea universităţii.

Congresul dela Braşov. Alaltăieri s'a început la Braşov al doilea Congres al Uniunii otellerilor, restauratorilor, proprietarilor de cafenele, birtaşilor şi cofetarilor din Ardeal, Banat, Ţara Crişurilor, Sătmar şi Maramurăş.

Luni a avut loc seara de cunoştinţă în restaurantul „Coroana“. Marţi s-au început şedinţele Congresului în sala „Gewerbeverein“.

După citirea rapoartelor din partea secretariatului şi a casierului, a urmat alegerea noului comitet. Ca preşedinte al Direcţiei administrative, cu sediul în Cluj, a fost ales d-l L. Decsey, iar al Direcţiei executive, cu sediul în Bucureşti, d-l Leauthy. Vicepreşedinţi: d-nii G. Rothenbacher, F. Chrestel, Georgescu şi Dobrescu. Casier: d-l Brenner.

Azi a avut loc ştiinţa steagului Uniunii. Congresistii au manifestat pe străzile centrale, cu muzica, în frunte.

Pentru reclădirea teatrului din Timişoara. Primarul oraşului Timişoara a dat la fondul de reclădire al teatrului din localitate suma de 10.000 Lei, pe care o va plăti în rate anuale. Prima rată, de 2000, Lei, a fost solvită casieriei oraşului.

Mulţămită publică! A treia zi de Paşă „Casa de citire“ din comuna Satulung a aranjat o producţiune declamatorie teatrală, al cărei succes atât moral cât şi material a fost pe deplin satisfăcător. A plăcut în special piesa „Akim“, în care d-şoarele şi d-nii artiştii diletanţi sau achitat în mod demn de rolurile avute.

Comitetul îşi face o plăcută datorie aducând pe această cale mulţămita sa tuturor acelor cari şi-au dat concursul lor fie moral fie material.

Se mulţumeşte deasemenea păr. Oct. Simţion care a binevoit a instrui şi conduce corul. Se mulţumeşte deasemenea d-lor Alex. G. Ovesea şi Gh. Popa din Brăila, cari au binevoit a colecta obiecte pentru tombolă şi tuturor acelor, cari au donat asemenea obiecte.

Se mulţumeşte d-lui profesor Nicolae Colceag care a suprafertat cum şi tuturor acelor cari prin prezenţa lor au mărit venitul acestei petreceri. — Comitetul.

Un proces de lese-majestate. În revista „Facla“, d. N. D. Cocea a publicat un articol în care Regele e făcut responsabil de toată starea nenorocită de azi a ţării. Pentru acest articol, d. Cocea a fost invitat de judecătorul de instrucţie al cabinetului 5, care l va trimite în judecata tribunalului pentru crimă de lese-majestate.

Luni a fost semnat la Ministerul de externe din Praga un protocol prelungind cu încă 3 ani tratatul de alianţă defensivă încheiat între România şi Cehoslovacia în ziua de 23 Aprilie 1921.

Pentru examenele de clasă şi fine de an la şcolile normale profesionale din Ardeal ministrul instrucţiei a numit următoarele comisuni de examinare. 1. Pentru şcolile normale profesionale ortodoxe: La Arad şi Caransebeş d-l dr. Iosif Popovici, la Sibiu d-l Stan. 2. La şcolile normale profesionale gr. catolice: La Blaj d-l Oct. Prie, la Gherla d-l I. Mitru, la Oradea-Mare dr. Bofa. 3. La şcolile normale profesionale romano catolice: La Cluj şi Oradea-Mare d-l Pavel Roşca, la Satu-Mare, d-l Leltz Eugeniu, la Sibiu d-l Stan, Ciuc Simleu d-l Orghidan, Timişoara d-l Popovici Ath (băeş) şi d-l Petrovici (fete). 4. La şcolile reformate din Alud d-l Şt. Pop, din Sf. Gheorghe Victor Păcală. 5. La şcolile evanghelice luterane din Braşov d-ra Orghidan, din Sighişoara d-l V. Păcală.

Aviz. Parochia română unită, strada Lungă No. 111, cantă un ciser pentru biserică. Cu 1 Iunie intră în slujbă. Va avea ca recompensă locuinţă în natură. Braşov, 10 Maiu 1923. — Oficial par. gr. cat.

În Biourile Regiei 4 Sanitare Braşov, cu sediul la Prefectura judeţului sunt locuri vacante de subşefi de birou plătiţi cu salariu de bază de 500 lei, plus, accesoriile de 750 indemnizaţie de scumpete; indemnizaţie de chirie de 50 lei şi ajutor de familie, dacă are copil. În afară de acestea, se va mai bucura de noui spor de salariu, care se va aloca în curând de Ministerul de finanţe.

Procesul cafenelelor contraveniente la preţurile maxime din Timişoara

Timişoara, 8. — La începutul lunii Martie, organele comisiei de stabilire a preţurilor maxime din Timişoara au provocat în contra tuturor cafetierilor din localitate — în număr de peste 30 — procese penale de contravenţie pentru mărirea, după părerea comisiei, exagerată a preţurilor la cafeaua neagră şi cafeaua cu lapte. Comisia de judecare a speculei, prezdată de d-l jude Const. Popescu, a judecat Sâmbătă 5 crt., primele procese de această natură. Proprietarii cafenelelor ridicaseră preţurile în comună înţelegere, pretinzând că enorma scumpire a tuturor celor trebuincioase preparării cafelei îi îndreptăţeşte să facă acest lucru şi susţinând mai ales că primăria nu avusese în vedere aceste împrejurări, când prin decizia din 19 Martie a stabilit nouile preţuri maxime, ci se orientase doar după preţurile fixate de primăria Arad, încă prin luna Decembrie anul trecut. Proprietarii de cafenele au încredinţat apărarea lor d-lui avocat Simeon Mateiu, care s'a prezentat Sâmbătă 5 crt. în faţa comisiei şi printr-o apărare substanţială a reuşit să convingă comisia, că clienţii săi — cafenelele de lux Palace şi Lloyd — nu pot fi învinuite de speculă în felul cum au procedat cu ridicarea preţurilor. Rezultatul apărării d-lui avocat S. Mateiu a fost, că comisia a achitat de orice penalitate pe primii contravenienţi.

Luni, 7 crt. s'a judecat seria de cafelele cl. I., învinuite tot de speculă. Primul contravenient, apărât tot de d-l avocat S. Mateiu, a fost deasemenea achitat. În cursul săptămânii viitoare urmează judecarea celorlalţi acuzaţi. Proprietarii s'au adresat, prin reuniunea marilor cafelele din Timişoara, d-lui avocat S. Mateiu, căruia l-au încredinţat apărarea tuturor.

Un ziar cinstit românesc este o comoară pentru casa fiecărui Român. Abonaţi dar „GAZETA TRANSILVANIEI“

Sidy Kertész Noutăți de pălării pentru dame.
 Modele originale din
 streinătate. Pălării de
 doliu. Ornamente pentru
 pălării. Transformări.

Salonul de pălării
 Brașov, Strada Porții 48, în curte.

Dela biroul partidului.

Se aduce la cunoștința tuturor organizațiilor județene, comunale și de circumscripții, că la tipografia „Concordia”, — Arad, str. Românilui 1, — se găsesc toate tipăriturile necesare, ca liste de membri, certificate de membri, circulare, chitanțiere, etc. Comenzile se vor adresa direct la Arad. 10-80

No. Cons. orăș. 8477/923.

Documentele militare de ori-ce fel,

a tuturor persoanelor fără grad din rândurile armatei, născuți în anii 1897—1901, (contingentele 1919—1923), cari de prezent nu fac serviciu activ și cari locuiesc aci, sau cari sunt numai temporal absenți, trebuie prezentate secției militare orășenești, contra adevărință, spre a fi comparate cu cele ale cerului de recrutare.

Persoanele fără grad din rândurile armatei, cari nu servesc activ, se vor prezenta cu toate documentele lor militare, în special cu livretele lor militare, ordinele de demobilizare, bilete de voe fără termen, certificatele de reformă, certificatele de scutire, certificatele de dispensă, certificate de amânare etc. sau cu alte hârtii militare, în baza cărora respectivii nu servesc activ de prezent, — în secția militară orășenească, strada Porții 63 II. de fiecă dată dela ora 8 dim., și anume în următoarea ordine:

1. La 14 Maiu a. c. cei născuți în anul 1897.
2. La 15 Maiu a. c. cei născuți în anul 1898.
3. La 16 Maiu a. c. cei născuți în anul 1899.
4. La 18 Maiu a. c. cei născuți în anul 1900.
5. La 19 Maiu a. c. cei născuți în anul 1901.

În locul celor cari câtvă timp sunt absenți, se vor prezenta părinții lor sau rudele lor cele mai apropiate.

Cei cari nu vor da așultare chemării acestei publicațiuni, vor fi strict pedepsiți.

Brașov, la 4 Maiu 1923.
 3874 1-1 Consiliul orășenesc.

Urcarea prețului de gaz.

Din cauza urcării lefilor la lucrători, a materialului trebuincios pentru producerea gazului etc., Uzina de gaz orășenească nu poate exista cu prețurile de gaz de acuma. Din această cauză Consiliul orășenesc este nevoit să urce dela 1 Mai 1923 prețul unitar al unui cmb gaz de iluminat saue xploatat la Lei 10[—], exclusiv darea după gazul de iluminat.
 3879 1-2 Uzina de gaz orășenească.

Mare local la Sinaia

Se dă spre terminarea construcție un local mare, care este aproape construit, cu un salon de 150 m. pătrați, un salon de 7 + 5 și sala de prăvălie 5 + 4. La localul acesta este făcută toată fontația, este rămas numai un corp de înaintat în legătură cu construcția dela salonul mare în forma 5 + 7, la care se dă și o mare parte din material. Doritorii, cari ar voi să termine această construcție într'un termen cât mai scurt (fiind sală de cinematograf, de întruniri, nunți, baluri etc., nefiind altă sală mai mare în Sinaia, afară de Casinou).

Informațiuni dă d-nul
 Telefon 15 I. Bullgă, Azuga
 proprietarul acestei construcții

Cuipi și raspanap
GAZETA TRANSILVANIEI

Domnii Abonați

ai ziarului care sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați ca de urgență să trimită costul abonamentului prin mandat poștal, contrar vom fi siliți a sista trimiterea ziarului.

Administrația.

Uzinele de Fier și Domeniile din Reșița S. A.

Înștiințare.

Se aduce la cunoștința d-ilor acționari, cari prezintă conform publicațiunilor precedente acțiunile lor la stampilare, ca odată cu depunerea acestora să aducă și acte doveditoare cu privire la cetățenie pentru ca să poată lua cunoștință despre aceasta comisiunea instituită de Ministerul de Industrie și Comerț pentru supravegherea operațiunei stampilării.

Totodată acționarii cari au și depus acțiunile sunt rugați a aduce susmenționatele acte care li se vor restitui odată cu acțiunile stampilate.

În ceea-ce privește băncile care prezintă spre stampilare acțiunile clienților lor, acestea vor trebui să dovedească deasemenea cetățenia acționarilor.

Direcțiunea Generală

Uzinelor de Fier și
 Domeniilor din Reșița S. A.

Cinema-Apollo
 (Teatrul Național)

Se joacă în 10—11:
 „Omul bătrân tot tânăr rămâne”,
 comedie în 4 acte.

Se atla spre vânzare

un garaj cu sticlă pentru o gabrioletă. -0-
 Informațiuni la Nr. 8528 la Administrația ziarului „BrassóI Lapok.”
 3880 1-1

Nr. 511/923.

Înștiințare.

La oficiul primăriei comunei Bod (județul Brașov) află imediat aplicare un ajutor suplent, care să pricepe în chestiile notariale și în special la agențele de dare.

Se preferă competent cu diploma notarială și cu praxă în administrația comunală și care știe limba română și germană bine, atât la scris cât și la vorbit. Sunt preferiți domnii necăsătoriți.

Informațiuni se pot lua dela Primăria comunei Bod, unde se dau amănunte și referitor la salariu.

Bod, la 28 Aprilie 1923.
 3882 1-2 Primăria comunală.

Biroul de informațiuni și Expertize de păduri.

Face vânzări de case, păduri cum și evaluări, atât pentru cumpărători cât și pentru vânzători. Vânzări de materiale lemnoase de orice esență, atât pentru cine vrea să vândă, cât și pentru cine vrea să cumpere — face expertize de păduri, contra plata deplasării sau comission, ne transportăm la domiciliu.

Biroul de informațiuni
 IOAN BULIGĂ, Azuga.
 Telefon (casă).

3810 20-0

Caut locuință

cu 2—3 camere în centru orașului. — Plătesc chiria convenită. -0-

Adresa la
 Administrația ziarului.
 3879 1-1

Lucrători Minieri

harnici, specialiști, familisti sau nu, angajează în condiții avantajoase: 0-0
 Tasse Simionescu Comănești (Jud. Bacău)
 Se caută intermediari de meserie. 0-0
 4-10 3844

Sosirea și plecarea trenurilor din gara Brașov.
 — Valabil dela 1 Noemvrie 1922. —

Sosirea			Plecarea		
din București:			spre București:		
Trenul:	N.-rul	Ora:	Trenul:	Nr.-ul:	Ora:
Accelerat	11	12.33	Personal	128	23.18
Personal	129	14.47	Orient-Express	14	2.31
Accelerat	15	19.14	Accelerat	10	3.35
Personal	177	22.47	Personal	178	5.46
Accelerat	9	2.01	Accelerat	16	10.29
Orient-Express	13	3.00	Accelerat	12	16.57
Personal	127	6.12	Personal	130	15.55
din Oradea-mare:			spre Oradea-mare:		
Personal	128	22.50	Accelerat	11	12.53
Accelerat	10	3.20	Personal	129	15.26
Personal	178	5.21	Personal	177	23.07
Accelerat	12	16.43	Accelerat	9	2.15
Personal	130	15.25	Personal	127	6.30
din Arad:			spre Arad:		
Orient-Express	14	2.14	Accelerat	15	19.35
Accelerat	16	10.00	Orient-Express	13	3.21
din Făgăraș și Sibiu:			spre Făgăraș și Sibiu:		
Mixt	690 (anual din Făgăraș)	7.14	Personal	233 (stația la Sibiu)	7.15
Personal	243 (din Sibiu)	12.30	Mixt	689 (anual până la Făg.)	16.30
din Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):			spre Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):		
Personal	222	10.03	Personal	223	7.25
Personal	226	14.35	Personal	221	14.00
Personal	224	22.35	Personal	225	16.50
din Zernești:			spre Zernești:		
Mixt	686	6.56	Mixt	685	7.08
Mixt	688	13.40	Mixt	687	17.35

„NAȚIONALĂ”
 Societate generală de Asigurare. Fondată la 1882.
CAPITAL DE ACȚIUNI LEI 10.000.000.—
FONDURI DE GARANȚIE „ 25.000.000.—
 Daune plătite dela fundarea Societății: lei 147.000.000
„NAȚIONALĂ” primește asigurări în ramurile Incendiu, Grindină, Transport, Accidente și Furt prin spargere.
Asigurări asupra vieții
 ÎN CONDIȚIUNILE CELE MAI AVANTAJOASE:
Caz de moarte, Supraviețuire, Zestre, Rente viagere, etc. Asigurări contra riscurilor de război în ramurile „VIAȚA” și „TRANSPORT”
 Informațiuni la sediul social: Str. Paris No. 12 (Palatul Societății și la „Industria Ardealului” Brașov, agenția „Naționalei.”
Agenții în toată țara. 51—0

Societatea Generală de Publicitate

S. A. Capital: Lei 3.000.000

Directori: Carol Schalder și S. Berger

Centrala: Str. Kereghorghievici 9, Telefon 11/84
 Sucursalei Calea Victoriei 60 (Cinema Select Central)
 Calea Dudești No. 27
 Calea Griviței (Cinema Volta-Buzești)

Concesionara exclusivă a publicității ziarelor

Adevarul, Dimineata și Epoca

Contracte speciale de publicitate cu toate ziarurile din țară.
 Condițiuni speciale de publicitate în ziarurile din:
 Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia.

Proecte și oferte de publicitate gratuite la cerere, oferind o publicitate conștințioasă și productivă.